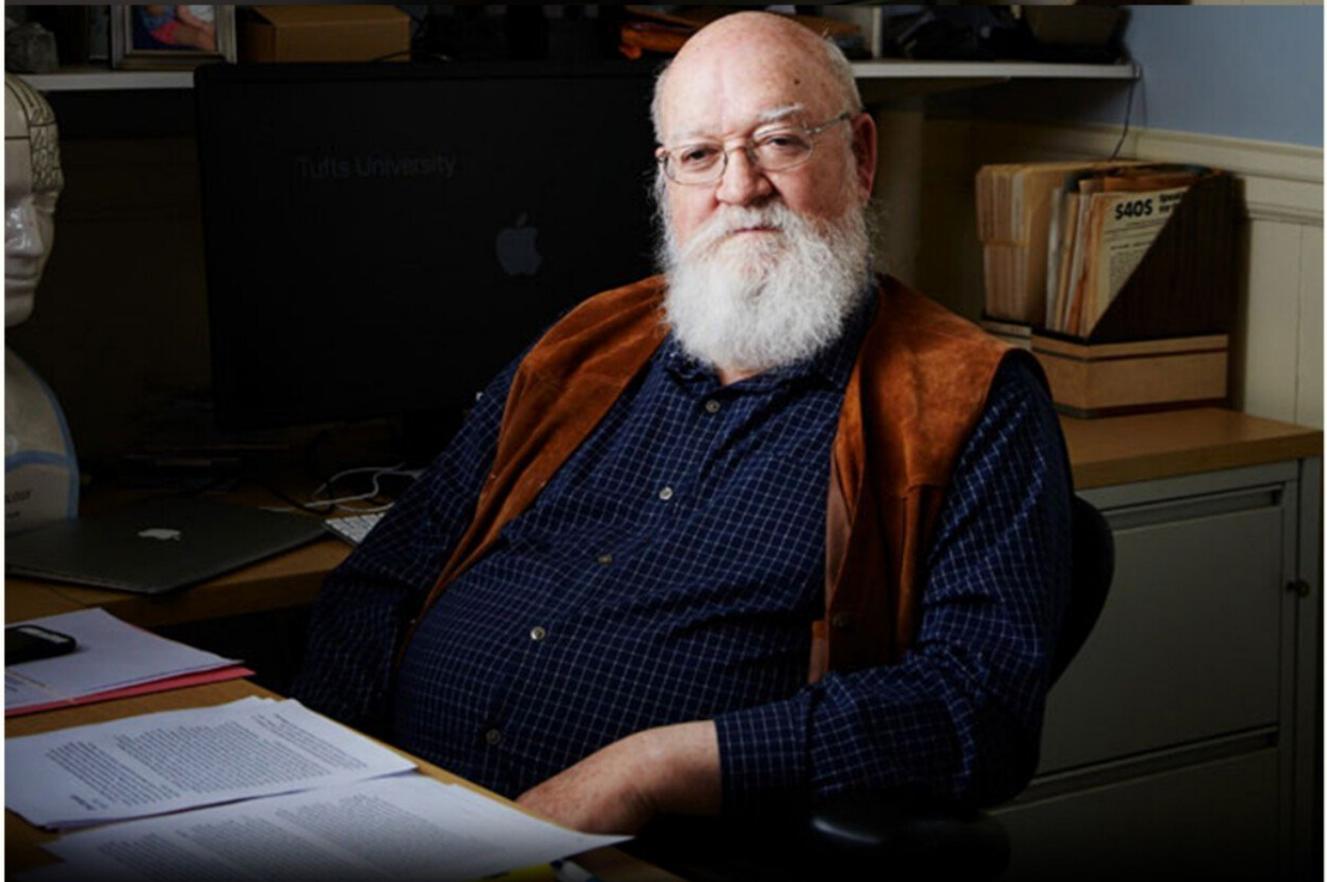

دنیل دنت

اراده آزاد

اراده آزاد

«دنیل دنت»

دنیل دنت: خب اجازه دهید یکی از بحث‌های اخیر مورد علاقه‌ام را بگویم که برای به هم ریختن اعصاب دانشمندان علوم اعصاب طراحی کرده‌ام، کسانی که می‌گویند: «عصب‌شناسی نشان می‌دهد، ما اراده آزاد نداریم.» فکر می‌کنم دلایل آن‌ها برای بیان این ادعا بد است.

و علاوه بر این، آنچه انجام می‌دهند، به احتمال زیاد، شیطنت‌آمیز و واقعاً آسیب‌زننده است.

بنابراین آزمایش فکری کوچکی طراحی کردم؛ یک پمپ شهودی کوچک برای نشان دادن این موضوع.

مورد مثالی، جراح مغز و اعصاب، بدرجنسی است که بیمار مبتلا به اختلال وسواس فکری - جبری (OCD) را با قرار دادن ریز تراشه‌ای در مغزش درمان می‌کند. این ریز تراشه کنترل بیماری (OCD) را در اختیار می‌گیرد. اکنون، چنین تراشه‌ای وجود دارد. در هلند ساخته شده است و واقعاً خوب کار می‌کند. این واقعیت علمی است.

اما داستان علمی - تخیلی از اینجا شروع می‌شود.

خب، جراح مغز و اعصاب پس از انجام عمل روی آن مرد، خیالش را کاملا راحت می‌کند: «من اکنون کنترل (OCD) تو را در اختیار گرفتم و با دانستنش باید خوشحال باشی.

اما علاوه بر این، تیم ما در اینجا ۲۴ ساعته از شما مراقبت خواهد کرد. و از هم اکنون، تمام کارهایت را کنترل می‌کنیم. تو فکر خواهی کرد که اراده آزاد داری.

خیال می‌کنی که تصمیمات را خودت می‌گیری اما در واقع هیچ اراده آزادی نخواهی داشت. اراده آزاد توهمنی است که ما هم‌زمان با کنترل کردنت، آن را حفظ خواهیم کرد. خدانگهدار، زندگی خوبی داشته باشی. او را از در بیرون می‌فرستد.

خب، او سخن پزشک را باور می‌کند. او آزمایشگاه پر زرق و برق و مدارج و مدارک فراوانی داشت.

خب چه کار می‌کند؟

خب، او که فکر می‌کند دیگر اراده آزاد ندارد، کمی خودخواه و اندکی تهاجمی می‌شود. در تصمیم‌گیری‌هایش کمی سهل‌انگاری می‌کند. و خیلی زود با فرورفتن در یکی از بدترین خصوصیت‌هایش با قانون سرشاخ می‌شود. بازداشت و سپس دادگاهی می‌شود. در دادگاه می‌گوید: «اما آقای قاضی! من اراده آزاد ندارم. من زیرکنترل تیم پزشکان جراح مغز و اعصاب هستم.»

می‌پرسند، این چیست.

و جراح مغز و اعصاب را فرا می‌خوانند.

می‌گویند: «آیا به این مرد گفتید که تمام حرکاتش را کنترل می‌کنید و او اراده آزاد ندارد؟

- جراح می‌گوید: بله! من گفتم.

اما سربه‌سرش می‌گذاشت. صرفاً شوخت بود. فکر نمی‌کردم که مرا باور کند.»

به نظرم همین جا می‌توانیم او را متوقف کنیم، نفس عمیقی بکشیم و بگوییم: خب او واقعاً کار بدی کرد. کاری که واقعاً به او لطمه زد. درواقع، او بایک شوخت کوچک، بدون جراحی، به انجام کاری موفق شد که ادعا می‌کرد با جراحی انجامش داده است. او ناتوانش کرد.

او با گفتن اینکه بیمار اراده آزاد ندارد، اراده آزادش را تقریباً خاموش کرد. و او را به لحاظ اخلاقی به شخصی بی‌کفایت تبدیل کرد. اکنون، اگر بپذیریم که او کار بدی کرده است،

- اگر کسی به مردم توصیه نمی‌کند که چنین شوخت‌هایی بکنند - صرفاً درمورد دانشمندان علوم اعصاب چه بگوییم که هر روز به مردم می‌گویند، در آزمایشگاه‌های علوم اعصاب نشان داده‌ایم که هیچ‌کسی اراده آزاد ندارد.

فکر می‌کنم اگر عصب‌شناسان تشخیص دهنده کاری که جراح مغز و اعصاب خیالی من انجام داد، غیرمسئولانه بود، پس باید خیلی جدی به این فکر کنند که آیا گفتن چنین اظهاراتی درباره اراده آزاد، غیر مسئولانه است؟ و این صرفا تخیل نیست.

وُس و اسکولر در مقاله مهمی که به شیوه‌های متعددی بازنشر شده است، قصد داشتند همین موضوع را با دادن دو متن به دانشجویان کالج آزمایش کنند. هر دو متن از کتاب «فرضیه حیرت‌انگیز» نوشته فرانسیس کریک انتخاب شده بود. یک متن ربطی به اراده آزاد نداشت. و متن دیگر به اراده آزاد مربوط بود و اساساً بیان می‌کرد که اراده آزاد توهם است، تمام تصمیمات تو در واقع با سبب‌هایی معین می‌شوند که عصب‌شناسی آن‌ها را بررسی می‌کند. تو اراده آزاد نداری، صرفاً توهם است.

بسیار خوب، دو گروه داریم. گروهی که آن عبارت را مطالعه کرد، و گروهی که عبارت همانند ارزش دیگری از همان کتاب را خواند. پس از اتمام مطالعه عبارت، معمایی به آن‌ها داده شد تا با حل آن پولی را به عنوان جایزه دریافت کنند. آزمایش‌کنندگان با هوشمندی ایرادی را در مuma گنجاندند، تا شرکت‌کنندگان بتوانند به نوعی با تقلب و کاملاً غیرعمدی، پاسخ معمرا را کشف کنند.

حدس بزنید چه شد، کسانی که عبارت کریک مبني بر توهمند بودن اراده آزاد را خوانده بودند، به مراتب بیشتر از دیگران تقلب کردند. به بیان دیگر، صرفاً مطالعه آن عبارت، این اثر را داشت که نسبت به عواقب عملشان کمتر دغدغه داشته باشند.

آن‌ها در تصمیم‌گیری‌شان سهل‌انگار، یا بدتر شدند. فکر می‌کنم که این ایده‌ای مهم و هشیارکننده است.

@aparat.com/be
_sooye_zohoor

v_bagherpour_
kashani

@seratehagh1

besouyezohour

bagherpoor-
kashani.com/

@serat12k

youtube.
com/c/seratehagh

https:
//naakhodaa.ir